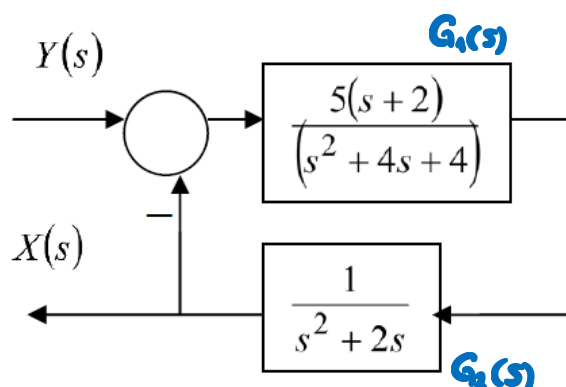

09.10.2024

Проектиране на системи на
автоматско управление

Временски характеристики
на качеството на одзива

1.21. Да се определи редот на астатизам на отворениот систем за затворениот систем од Слика 1.23, како и неговата стационарна грешка за линеарно растечки влез $y(t) = 5th(t)$.

Слика 1.23. Илустрација кон Задача 1.21

$$G_0(s) = G_1(s) \cdot G_2(s) = \frac{5(s+2)}{s^2 + 4s + 4} \cdot \frac{1}{s(s+2)}$$

$$G_0(s) = \frac{5}{s(s^2 + 4s + 4)}$$

астатизам од I ред

$$e(t) = y(t) - x(t) \quad / \quad \mathcal{L}$$

$$E(s) = Y(s) - X(s)$$

$$E(s) = Y(s) - G(s) \cdot Y(s)$$

з.с. \rightarrow

$$E(s) = [1 - G(s)] Y(s)$$

$$E(s) = \left[1 - \frac{G_0(s)}{1 + G_0(s)} \right] Y(s)$$

о.с. \rightarrow

$$\bar{E}(s) = \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot Y(s)$$

$$X(s) = G(s) \cdot Y(s)$$

$$G(s) = \frac{G_0(s)}{1 + G_0(s)}$$

$$y(t) = st \ h(t) / \mathcal{L}$$

$$Y(s) = \frac{5}{s^2}$$

$$E(s) = \frac{1}{1 + \frac{s}{s(s+2)^2}} \cdot \frac{5}{s^2}$$

$$E(s) = \frac{\cancel{s}(s+2)^2}{s(s+2)^2 + 5} \cdot \frac{5}{\cancel{s}}$$

$$E(s) = \frac{5(s+2)^2}{s[s(s+2)^2 + 5]}$$

$$e(\infty) = ?$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} sE(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \cancel{s} \frac{5(s+2)^2}{\cancel{s}[s(s+2)^2 + 5]}$$

$$e(\infty) = 4$$

$$y(t) = st \ h(t) / \mathcal{L}$$

$$Y(s) = \frac{5}{s^2}$$

$$E(s) = \frac{1}{1 + \frac{s}{s(s+2)^2}} \cdot \frac{5}{s^2}$$

$$E(s) = \frac{\cancel{s}(s+2)^2}{s(s+2)^2 + 5} \cdot \frac{5}{\cancel{s}}$$

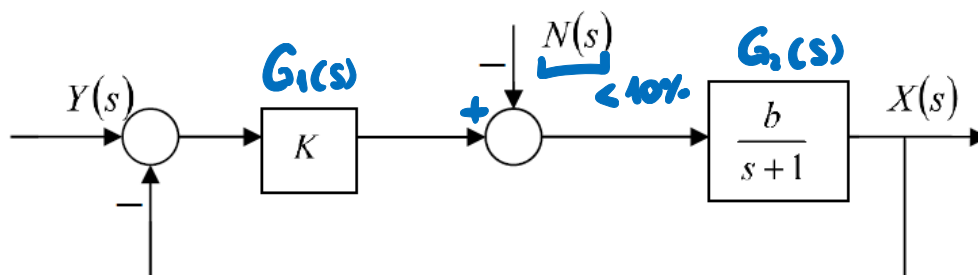
$$E(s) = \frac{5(s+2)^2}{s[s(s+2)^2 + 5]}$$

$$e(\infty) = ?$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} sE(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \cancel{s} \frac{5(s+2)^2}{\cancel{s}[s(s+2)^2 + 5]}$$

$$e(\infty) = 4$$

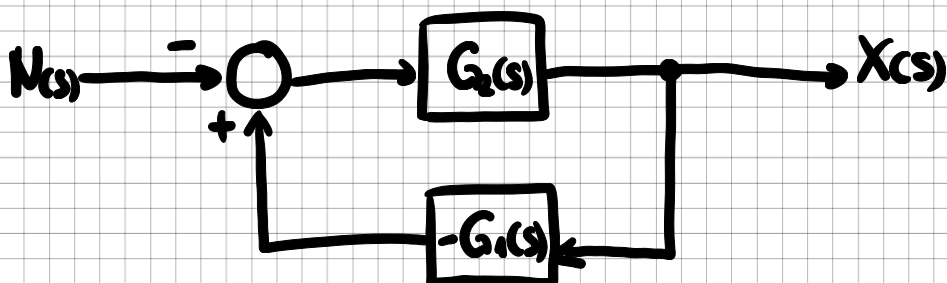
1.26. Да се определи најмалата вредност на параметарот K во стабилниот затворен САУ од Слика 1.27, за која стационарната грешка на системот предизвикана од единични отскочни пореметувања $n(t)$ ќе биде помала од 10%. Под претпоставка, $b > 0$.

$$n(t) = h(t)$$

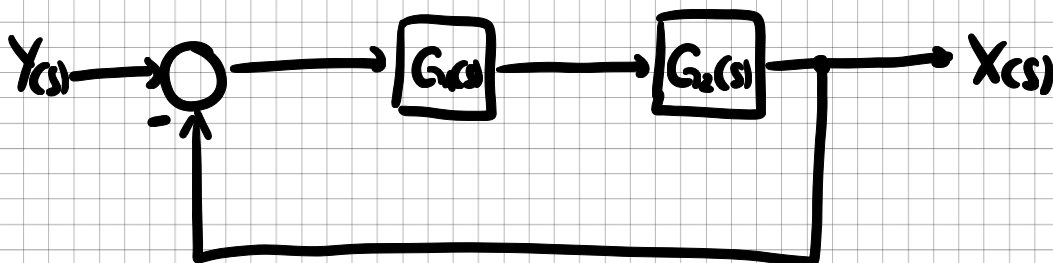
Слика 1.27. Илустрација кон Задача 1.26

џру $N(s)$: $Y(s) \equiv 0$

$$G_n(s) = \frac{-G_2(s)}{1 + G_2(s)G_1(s)} = \frac{-b}{s+1+bK}$$

џру $Y(s)$: $N(s) \equiv 0$

$$G_y(s) = \frac{G_1(s)G_2(s)}{1 + G_1(s)G_2(s)} = \frac{bK}{s+1+bK}$$

$$G(s) = G_y(s) + G_n(s)$$

$$e_n(\infty) < 0,1$$

$$e(\infty) = e_y(\infty) + e_n(\infty)$$

$$E(s) = Y(s) - X(s)$$

$$E(s) = Y(s) - [G_y(s)Y(s) + G_n(s)N(s)]$$

$$E(s) = [1 - G_y(s)]Y(s) - \underbrace{G_n(s)N(s)}_{E_n(s)}$$

$$e_n(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s E_n(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \cancel{s} \frac{b}{s+1+bk} \cdot \frac{1}{\cancel{s}}$$

$$e_n(\infty) = \frac{b}{1+bk}$$

$$e_n(\infty) < 0,1$$

$$a(s) = s + 1 + bk \Rightarrow 1 + bk \neq 0$$

$$\frac{b}{1+bk} < 0,1$$

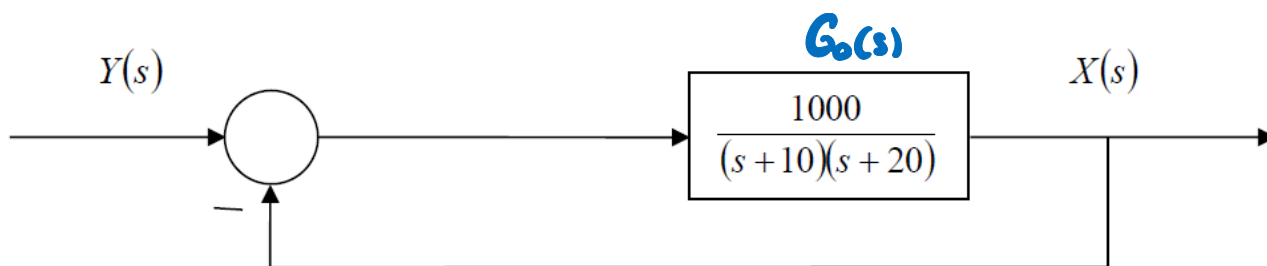
$$bk > -1$$

$$k > -\frac{1}{b}$$

$$10b < 1 + bk$$

$$(k-10)b > -1 \Rightarrow k > 10 - \frac{1}{b}$$

1.9. На Слика 1.11 е прикажан затворен систем за автоматско управување со брзината на движење на возило. Да се пресмета максималниот прескок и стационарната грешка на брзината на возилото за единична отскочна влезна возбуда.

Слика 1.11. Илустрација кон Задача 1.9

$$y(t) = h(t) \quad / \mathcal{L} \rightarrow Y(s) = \frac{1}{s}$$

$$M_{p\%} = 100 e^{\frac{-\xi\pi}{\sqrt{1-\xi^2}}}$$

$$a) \quad a(s) = 1 + G_o(s) \Rightarrow a(s) = (s+10)(s+20) + 1000$$

$$a(s) = s^2 + 30s + 1200$$

$$\Leftrightarrow a(s) = s^2 + 2\xi\omega_n s + \omega_n^2$$

$$1) \quad \omega_n \Rightarrow \omega_n^2 = 1200$$

$$\Rightarrow \omega_n = 20\sqrt{3}$$

$$2) \quad \xi \Rightarrow 2\xi\omega_n = 30$$

$$\xi\omega_n = 15$$

$$\xi = \frac{15}{20\sqrt{3}}$$

$$\xi = \frac{3}{4\sqrt{3}}$$

$$M_{p\%} = 100 \cdot e^{\frac{-\frac{3}{4\sqrt{3}}\pi}{\sqrt{1-(\frac{3}{4\sqrt{3}})^2}}}$$

$$M_{p\%} = 22,31\%$$

$$\delta) \quad e(\infty) = ?$$

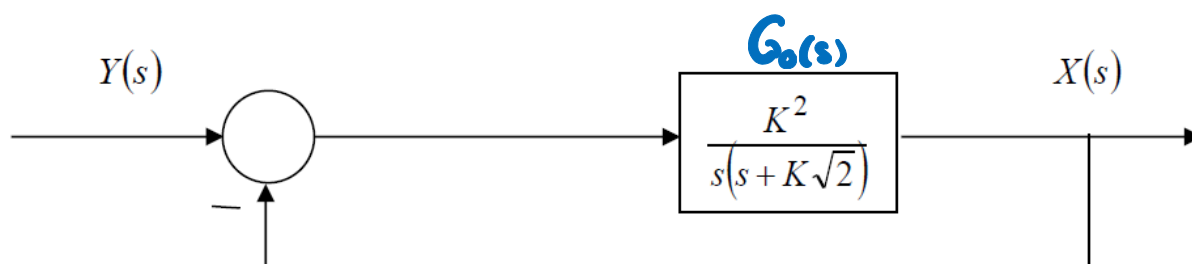
$$E(s) = \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot \frac{1}{s}$$

$$\bar{E}(s) = \frac{(s+10)(s+20)}{s^2 + 30s + 1200} \cdot \frac{1}{s}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s E(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \cancel{s} \cdot \frac{(s+10)(s+20)}{s^2 + 30s + 1200} \cdot \cancel{\frac{1}{s}}$$

$$e(\infty) = \frac{1}{6}$$

1.35. Да се определи времето на смирување и максималниот прескок на отскочниот одзив на затворениот систем од долната слика. За која вредност на неопрелениот параметар K времето на смирување ќе биде помало од 1sec.?

Слика 1.37. Илустрација кон Задача 1.35

$$T_s = ?$$

$$M_{p\%} = ?$$

$$K = ? \text{ т.т. } T_s < 1 \text{ s.}$$

$$a(s) = 1 + G_0(s) = s(s + K\sqrt{2}) + K^2$$

$$a(s) = s^2 + K\sqrt{2}s + K^2$$

$$\Downarrow$$

$$a(s) = s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2$$

$$1) \omega_n \rightarrow \omega_n^2 = K^2$$

$$\boxed{\omega_n = K}$$

$$2) \zeta \rightarrow 2\zeta\omega_n = K\sqrt{2}$$

$$\zeta = \frac{K\sqrt{2}}{2\omega_n}$$

$$\boxed{\zeta = \frac{\sqrt{2}}{2}}$$

$$a) T_s = ?$$

$$T_s = \frac{4}{\zeta\omega_n} = \frac{4}{\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot K} \Rightarrow \boxed{T_s = \frac{8}{K\sqrt{2}}}$$

$$b) M_{p\%} = ?$$

$$M_{p\%} = 100 e^{\frac{-\frac{\sqrt{2}}{2}\pi}{\sqrt{1-\frac{1}{2}}}} = 100 e^{\frac{-\frac{\sqrt{2}}{2}\pi}{\frac{1}{\sqrt{2}}}}$$

$$\boxed{M_{p\%} = 4,32\%}$$

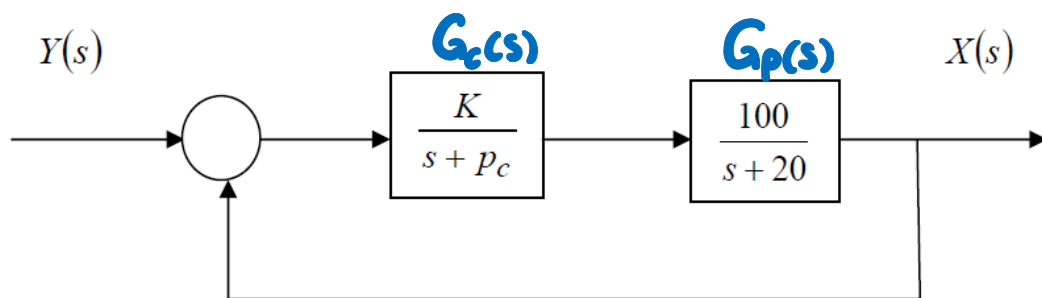
$$b) T_s < 1 \text{ s} \Rightarrow$$

$$\frac{8}{K\sqrt{2}} < 1$$

$$\Rightarrow K\sqrt{2} > 8$$

$$\boxed{K > \frac{8}{\sqrt{2}}}$$

1.12. Даден е затворениот систем од долната слика. Да се определи коефициентот на засилување K и полот p_c на компензаторот $G_c(s)$, така што отскочниот одзив на системот ќе има максимален прескок од 8.08% и време на смирување $t_s = 0.32s$ при критериумот од 2%. Потоа по пат на симулација на отскочниот одзив да се провери добиениот резултат.

Слика 1.15. Илустрација кон Задача 1.12

$$M_{px} = 8,08\%$$

$$T_s = 0,32s$$

$$G_o(s) = G_c(s) \cdot G_p(s) = \frac{100K}{(s + p_c)(s + 20)}$$

$$a(s) = 1 + G_o(s) = (s + p_c)(s + 20) + 100K$$

$$a(s) = s^2 + (20 + p_c)s + 20p_c + 100K$$

$$1) \omega_n \rightarrow$$

$$\omega_n^2 = 20p_c + 100K$$

$$\omega_n = \sqrt{20p_c + 100K}$$

$$2) \zeta \rightarrow 2\zeta\omega_n = 20 + p_c$$

$$\zeta = \frac{20 + p_c}{2\omega_n}$$

$$a) \zeta = \frac{-\ln\left(\frac{M_{px}}{100}\right)}{\sqrt{\pi^2 + \ln^2\left(\frac{M_{px}}{100}\right)}}$$

$$\Rightarrow \zeta \approx 0,625$$

$$b) T_s = \frac{4}{\zeta\omega_n} = 0,32 \Rightarrow \omega_n = \frac{4}{T_s\zeta} \Rightarrow \omega_n = 20 \frac{\text{rad}}{s}$$

$$\begin{cases} \omega_h^2 = 20p_c + 100k \\ \xi = \frac{20 + p_c}{2\omega_h} \end{cases}$$

\Rightarrow

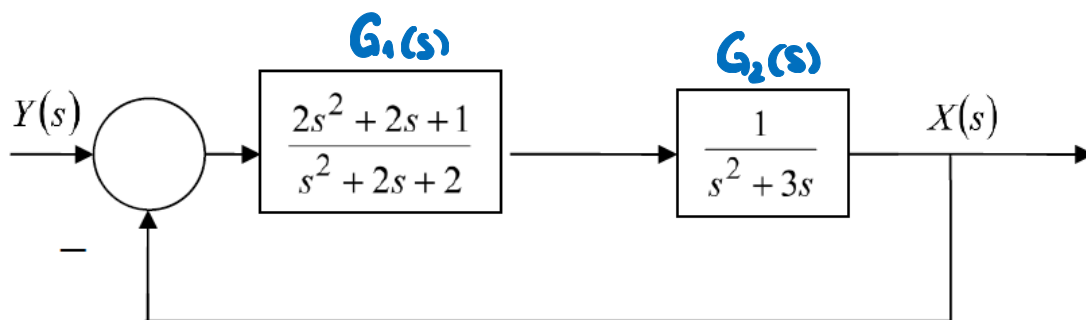
$$\begin{cases} 20p_c + 100k = 400 \quad / : 20 \\ 20 + p_c = 0,625 \cdot 2 \cdot 20 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} p_c + 5k = 20 \\ p_c = 5 \end{cases}$$

\Rightarrow

$$\begin{cases} k = 3 \\ p_c = 5 \end{cases}$$

1.27. Да се определат константите на грешка за затворениот систем од Слика 1.28 и да се пресмета стационарната грешка на системот кога на неговиот влез е доведен единичен отскочен, линеарно растечки и параболичен влез.

Слика 1.28. Илустрација кон Задача 1.27

$K_p \rightarrow$ константа на положба

$K_v \rightarrow$ брзинска константа

$K_a \rightarrow$ константа на забрзување

$$y_1(t) = C_0 h(t)$$

$$y_2(t) = V_0 t h(t)$$

$$y_3(t) = \frac{a_0}{2} t^2 h(t)$$

$$E(s) = \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot Y(s) \rightarrow e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s E(s)$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot Y(s)$$

$$1) y(t) = C_0 h(t) / \mathcal{L}$$

$$Y(s) = \frac{C_0}{s}$$

$$\Rightarrow e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot \frac{C_0}{s}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{C_0}{1 + G_0(s)} = \frac{C_0}{1 + \underbrace{\lim_{s \rightarrow 0} G_0(s)}_{K_p}}$$

$$\Rightarrow K_p = \lim_{s \rightarrow 0} G_0(s)$$

$$\Rightarrow e_p(\infty) = \frac{C_0}{1 + K_p}$$

$$2) y(t) = v_0 t h(t) / \mathcal{L}$$

$$Y(s) = \frac{v_0}{s^2}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot \frac{v_0}{s}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{v_0}{s [1 + G_0(s)]}$$

$$e(\infty) = \frac{v_0}{0 + \lim_{s \rightarrow 0} s G_0(s)} = \frac{v_0}{\underbrace{\lim_{s \rightarrow 0} s G_0(s)}_{K_v}}$$

$$\Rightarrow K_v = \lim_{s \rightarrow 0} s G_0(s)$$

$$e_v(\infty) = \frac{v_0}{K_v}$$

$$3) y(t) = \frac{a_0}{2} t^2 h(t) / \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}\{t^n\} = \frac{n!}{s^{(n+1)}}$$

$$Y(s) = \frac{a_0}{s^3}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{1}{1 + G_0(s)} \cdot \frac{a_0}{s^3}$$

$$e(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{a_0}{s^2 [1 + G_0(s)]}$$

$$e(\infty) = \frac{a_0}{0 + \lim_{s \rightarrow 0} s^2 G_0(s)} = \frac{a_0}{\underbrace{\lim_{s \rightarrow 0} s^2 G_0(s)}_{K_a}}$$

$$\Rightarrow K_a = \lim_{s \rightarrow 0} s^2 G_0(s)$$

$$e_a(\infty) = \frac{a_0}{K_a}$$